

PODSUMOWANIE

Strategicznej oceny oddziaływania na
środowisko projektu strategii
p.n. Strategia Rozwoju Sportu Osób
z Niepełnosprawnościami
w Województwie Śląskim

Województwo
Śląskie

1. Wstęp

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029), zwanej dalej OÖŚ, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Celem prognozy było ustalenie, czy zapisy projektowanej Strategii nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 i art.52 ust.1.i 2 ustawy OÖŚ.

Procedowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim” obejmowało następujące działania:

1. Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem z dnia 27 maja 2021 roku (WOOŚ.411.100.2021) uzgodnił zakres Prognozy.
- Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach pismem z dnia 7 czerwca 2021 roku (NS-NZ.9022.22.8.2021) uzgodnił zakres Prognozy.

2. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko.

3. Uzyskanie wymaganych prawem opinii:

- Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z dnia 23.09.2022 roku, znak: WOOŚ.410.412.2022.AOK) – opinia pozytywna,
- opinia Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo z dnia 23.09.2022 roku, znak: NS-NZ.9022.23.22.2022) – opinia pozytywna.

4. Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu (podanie stosownych informacji o SOÖŚ do publicznej wiadomości, zapewnienie możliwości zapoznania się z dokumentacją, zapewnienie możliwości składania uwag i wniosków).

Według art. 55 ust. 3 ww. ustawy, do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych

rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

W związku z powyższym do „Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim” dołącza się niniejsze podsumowanie.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Celem prognozy było ustalenie, czy zapisy projektowanej Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim jest dokumentem strategicznym opracowanym z inicjatywy Samorządu Województwa Śląskiego. Celem nadrzędnym dokumentu jest „Tworzenie optymalnych warunków umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w różnych formach aktywności sportowej i rekreacyjnej poprzez włączenie sportu w główne nurty życia społecznego oraz wyrównanie szans w dostępie do oferty sportu i rekreacji”. Opracowanie Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami wpisuje się w realizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

W ramach Prognozy dokonano analizy stanu środowiska regionu w odniesieniu do poszczególnych jego komponentów, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących zasobów, jakości oraz presji ze strony człowieka, a także trendów zachodzących w nim zmian. Do głównych problemów środowiskowych województwa należy zaliczyć: zły stan powietrza atmosferycznego, zmiany klimatyczne i konieczność

adaptacji terenów miejskich i wiejskich do zmian klimatu, zły stan ilościowy i jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych niezadawalający stan zdrowia mieszkańców województwa, wzrost liczby seniorów w populacji regionu, wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym, ubożenie różnorodności biologicznej, niekontrolowana suburbanizacja i narastający chaos przestrzenny, wysoki odsetek terenów zdegradowanych i zdewastowanych, zbyt niski udział produkcji energii ze źródeł odnawialnych, duża ilość wytwarzanych odpadów i niski poziom ich odzyskiwania, a także nadmierne obciążenie ruchem samochodowym terenów zurbanizowanych.¹

Próbując dokonać analizy oddziaływania postanowień dokumentu na środowisko przeanalizowano jego zapisy w do odniesieniu do Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

- W Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim ujęty został zasadniczo jeden kierunek, który wytycza ramy dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (1.1.5. Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej służącej aktywności osób z niepełnosprawnościami).
- Bezpośredni negatywny charakter oddziaływań związany może być z procesem inwestycji (np. rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, turystycznej). Pośredni charakter oddziaływań dotyczyć będzie skutków zrealizowanych przedsięwzięć (trwałe zajęcie powierzchni, oddziaływanie na otoczenie przez emisję gazów, odpady, ingerencje w lokalny układ przyrodniczy).
- W Strategii nie zdiagnozowano działań, które można zaliczyć do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

W prognozie Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim zaprezentowane zostały zapisy istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska dokumentów określających cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym. Wynika z nich, że dokument Strategii, pomimo tego, że nie dotyczy bezpośrednio wymiaru środowiskowego, jest spójny z założeniami zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym.

Analizując ogólne zapisy treści zadań należy wskazać, że oddziaływania na środowisko związane będą przede wszystkim z projektami inwestycyjnymi dot. infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej. **Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim zakłada bowiem, że taka infrastruktura może powstawać na terenie województwa śląskiego, jak też być modernizowana.** W ramach procesów inwestycyjnych planowane może być użycie ciężkiego, sprzętu, ingerencja w środowisko glebowe, zajęcie powierzchni ziemi. Nie przewiduje się natomiast zauważalnych oddziaływań pośrednich, np. takich, w których powstała infrastruktura generować będą takie oddziaływania, choć z całą stanowczością nie można tego wykluczyć. Powstające nowe obiekty infrastruktury społecznej charakteryzują się nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie ochrony środowiska. Kluczowa wydaje się zatem lokalizacja takich obiektów, jak też odpowiednie zaplanowanie procesu inwestycyjnego.

Ryzyko skumulowanych oddziaływań na środowisko związane może być z prowadzonymi procesami inwestycyjnymi. Ryzyko oddziaływań skumulowanych jest jednocześnie bardzo niskie.

¹ Źródło: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030”

W Strategii nie zdiagnozowano prawdopodobieństwa występowania ryzyka dla zdrowia ludzi, poza kwestiami związanymi z przestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – pracowników wykonujących działania inwestycyjne

Mając na uwadze analizę zapisów Strategii należy stwierdzić:

- Strategia wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co dotyczy zasadniczo jednego działania 1.1.5. Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej służącej aktywności osób z niepełnosprawnościami.
- Realizacja ustaleń Strategii nie spowoduje znaczącego oddziaływanie na obszar Natura 2000.
- Realizacja postanowień Strategii nie spowoduje znaczącego oddziaływanie na środowisko, gdyż tylko nieliczne z zaplanowanych w Strategii przedsięwzięć wykazują oddziaływanie na środowisko. Większość działań realizowanych będzie przez Samorząd Województwa Śląskiego w formie przedsięwzięć organizacyjnych, informacyjnych, promocyjnych.
- Wpływ na środowisko mogą powodować tylko inwestycje związane z infrastrukturą rekreacyjną i turystyczną, dla których co do zasady przewiduje się osobne procedury środowiskowe.

Wybrane inwestycje związane z infrastrukturą turystyczną i rekreacyjną mogą wymagać osobnej ekspertyzy oddziaływania na środowisko, prowadzonej już w ramach procesu inwestycyjnego. Poszczególne procesy inwestycyjne powinny zatem uwzględniać aspekty środowiskowe, w szczególności uwzględniać zasady kompensacji przyrodniczej, czyli uwzględniać podjęcie działań prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej. Inwestycje powinny kierować się zasadami wyboru najlepszych dostępnych technik, czyli wyboru najbardziej efektywnych i zaawansowanych poziomów rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności. Aspekt środowiskowy poszczególnych czynności powinien uwzględniać zasady ochrony środowiska polegające na racjonalnym kształtowaniu środowiska i gospodarowaniu zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałaniu zanieczyszczeniom oraz przywracaniu elementów przyrodniczych do stanu właściwego.

3. Opinie organów zaangażowanych w przebieg SOOŚ

Zarząd Województwa Śląskiego zwrócił się do odpowiednich organów administracji publicznej z wnioskiem o wyrażenie opinii w ramach SOOŚ. Organy te przedstawiły opinie wobec projektu Strategii i wobec prognozy oddziaływania na środowisko; opinie te były wyrażone w następujących dokumentach:

- Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (pismo z dnia 23.09.2022 roku, znak: WOOŚ.410.412.2022.AOK) – opinia pozytywna,
- opinia Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (pismo z dnia 23.09.2022 roku, znak: NS-NZ.9022.23.22.2022) – opinia pozytywna.

4. Zgłoszone uwagi i wnioski

Na podstawie: art.14 ust.1 pkt.11 oraz art. 41 ust.1 i 2 pkt. 4 ustawy o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 roku (t.j. Dz.U. z 2022 poz.547 z późn.zm.), oraz art.39, 40 art.54 ust.1-2, art.55 ust.1 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008r.(t.j. Dz.U. z 2022 poz. 1029 z późn.zm.) prowadzone były konsultacje projektu „Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Projekt Strategii wraz z Prognozą dostępny był na stronie internetowej Województwa Śląskiego www.slaskie.pl, w zakładce plany rozwoju/strategia, na stronie BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zakładce konsultacje, na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Do udziału w konsultacjach projektu „Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zapraszano wszystkich zainteresowanych w tym uczestników spotkań warsztatowych, instytucji naukowych, zaangażowanych podmiotów, jednostkom samorządu terytorialnego oraz partnerom społecznym oraz gospodarczym.

W związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego zapoznanie się z ww. dokumentami w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego było ograniczone.

Wszelkie uwagi i wnioski należało zgłaszać z wykorzystaniem formularza dostępnego na wskazanych stronach internetowych, pisemnie lub elektronicznie na adres: Departament Sportu, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, siedziba: ul. Reymonta 27 , 40-037 Katowice tel. 032/ 77 40 087, 32/ 77 40 978, mail: sport@slaskie.pl; bądź ustnie do protokołu, po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu terminu.

Uwagi można było przekazywać od 24 sierpnia 2022 r. do 16 września 2022r. Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych opinii, uwag i wniosków był Zarząd Województwa Śląskiego.

W trakcie konsultacji społecznych odnoszących się do treści Prognozy oddziaływania na środowisko nie wpłynęły żadne uwagi i nie zgłoszono wniosków.

W przypadku dokumentu Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim zgłoszone uwagi i wnioski nie dotyczyły wymiaru środowiskowego a jedynie kwestii merytorycznych. Uwagi i wnioski odnoszące się do dokumentu Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim ujęte zostały w stosowny raport z konsultacji społecznych i opublikowane.

5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Ze względu na prognozowaną małą skalę oddziaływań na środowisko, wywołanych realizacją działań oraz prognozowany brak możliwości migracji zanieczyszczeń powstałych w wyniku realizacji projektów, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych na środowisko.

6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień ocenianej Strategii

Mając na uwadze, że dla projektu Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim nie zdiagnozowano wystąpienia istotnej z perspektywy całego województwa śląskiego skali oddziaływania na środowisko, wydaje się być bezcelowym projektowanie osobnego narzędzia i sposobu pomiaru postanowień tego dokumentu na środowisko.

W celu monitorowania skutków postanowień Strategii Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim proponuje się prowadzenie bazy informacyjnej nt. realizowanych inwestycji, które powiązane są dokumentem Strategii i jednocześnie wskazano dla nich potrzebę przeprowadzenia procesu oceny oddziaływania na środowisko. Źródłem informacji nt. wpływu na środowisko mogą być zatem decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach danego przedsięwzięcia.

Załącznik nr 3 do Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego nr 1941/370/VI/2022 z dnia 25.10.2022

7.Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim jest dokumentem, który wskazuje optymalną ścieżkę działań mającą na celu wspieranie aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami. Jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, tj. nie wskazuje szczegółowych rozwiązań, np. odnoszących się do lokalizacji inwestycji, infrastruktury, dlatego też nie jest możliwe precyzyjne wskazanie rozwiązań alternatywnych.

Należy stwierdzić, że propozycje działań ujęte w dokumencie wydają się być optymalnymi rozwiązaniami. Rozwiązania alternatywne można rozważyć w przypadku uszczegóławiania realizacji poszczególnych zadań, np. co do sposobu prowadzenia prac budowlanych, lokalizacji zadania, wyboru technologii.